

Umboðsfundurinn hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum leygardagin:

Ov høgir prísir kunnu fáa fólk at drekka heimabrent

– Royndir vísa aðrastaðir frá, at verður almenn einkarsøla ríkin út frá ov nógvum handilsligum endamálum, fellur tann tálmandi virkanin burtur, segði August G. Wang, formaður í Rúsdrekka og Narkotikaráðnum á umboðsfundinum seinasta leygardag

Rúsdrekka og Narkotikaráðið hevði umboðsfund leygardagin. Rættuliga fitt av fólkum var samankomið og teir flestu luttakararnir umboðuðu ein ella annan felagsskap, ella stovn. Rættuliga fá fólk vóru komin av berum forvitni. Fráhaldsrøslurnar vóru væl umboðaðar, eisini umboð fyrri ymiskar kristiligar felagsskapir. Tveir lögtingslimir sótu eisini á áskoðaraplássunum, Tordur Nioclasen og mamman at nýggju rúsdrekkaalógini, Marita Petersen, formaður javnaðarflokksins. Eisini sóust umboð fyrri viðgerðarheimini og fyrri psykiatrisku deild á landssjúkrahúsinum.

Orðstýrarin Uni Vestur-eið, bjóðaði væl komin og síðan fór August Gabriel Wang undir formansfrágreiðingina fyrri verkárið 1994.

Tað sum kanska hevði serligan áhuga hjá Augusti var tankarnir um framtíðina, nú Rúsdrekka og Narkotikaráðið skal koma við einum tilmæli til endurskoðan av rúsdrekkaalógini í næstum. Og August næm eisini við framtíðina.

Hann nevndi, at útráttjakinum á fundinum í dag fór ráðið at grunda sitt tilmæli.

– Prísolitikkurin á rúsdrekka er í dag vorðin ov nógv merktur av skattapolitikki. Ráðið metir útráttgransking aðrastaðir, at í uppgangstíðum eigur prísurin at vera merktur av skattapolitikki. Í niðurgangstíðum er hetta ikki gongd leið, tí tann fallandi keypkraftin kann føra við

August G. Wang formaður í ráðnum greiddi frá

sær at fólk royna at umgangast lógina, eitt nú við heimabrygging og smugling o.ø. Sambært úrslit aðrastaðni er príspolitikkurin tað sterkasta amboðið uppá longri sikt, ikki yvir fyrri tí einstaka, men at tálma heildarnýtslu. Hetta hevur so aftur sera stóran týdning fyrri rúsdrekka-trupulleikunum eini 10-15 ár fram. Verður einkarsølan ríkin út frá ov nógvum

handilsligum endamálum, so fellur tálmandi virkanin burtur, segði August Gabriel Wang.

August kom eisini inná viðgerðarspurningin og helt, at hendað átti ráðið at halda seg burtur frá.

– Kraftin í okkara viðgerðarskipan er júst, at vit hava fleiri viðgerðarhættir, segði August G. Wang.

jústinus

liga víttfevnandi í Norðurlendum, tí at so nógvur skattur varð lagdur á rúsdrekka.

– Vit rokna við í Svøríki at eini 30 prosent av samlaðu nýtsluni stavar frá heimabrenning. Hetta eru tey so kallaðu myrku töluni. Men leggja vit hesi omaná almennu töluni, so verður ikki

drukkið so nógv í Svøríki pr. íbúgva hóast alt. Drekkja sviar seks litrar av reinum rúsdrekka um árið, so gevur heimabrenningin 1,8 litur omaná og tá eru vit framvegis langt aftanfyrri tey londini, sum hava fría rúsdrekka-sølu, sigur Gabriel Romanus.

– Í Noreg verður brennt

munandi meira enn í Svøríki, kanska eini 50 prosent av samlaðu nýtsluni. Tá prísirnir í Føroyum liggja 25-30 prosent omanfyri svensku prísirnir, so er ein eisini komin til markað, har heimabrenningin er alternativ, sigur Gabriel Romanus.

jústinus

Rúsdrekka dýrt fyri samfelagið

– Hóast rúsdrekkaskatturin kann tykjast órimiligur hjá brúkaranum so eru skaðarini av rúsdrekkamisnýtslu sera kostnaðarmikil fyri samfelagið, segði Gabriel Romanus

Brúkarin setir ofta spurningin um tað er rimuligt, at staturin skal vinna allar milliónirnar burturúr rúsdrekka, við tí skatti sum samfelagið leggur á. Rúsdrekka hevði verið munandi bfilgari, um ikki samfelagið hevði verið so grovt at taka burturav. Hendað spurningin kom Gabriel Romanus, forstjóri í svensku Einkarsøluni eisini inná, tá hann helt fyrilestur á umboðsfundinum hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum seinasta leygardag.

– Eg skal ikki verja høgan prís, men vit sleppa ikkiuttanum, at skaðarini av rúsdrekka kosta statinum risaupphæddir á hvørjum árið. Í Svøríki doyggja 650 fólk á hvør-

um einasta ári, har deyðsorsøkin kann leiðast beinleiðis aftur til rúsdrekkamisnýtslu. Hetta er eins nógv og tey, sum doyggja í ferðsluni, seði Gabriel Romanus.

– Taka vit samfelagið sum heild, so eru talan um rættuligar stórar upphæddir í inntøkumissu, tí fólk í starvi drekka ov nógv. Hugsu vit so um allar skaðarnar, ið standast av rúsdrekka, hvat tað kostar í sjúkrasengrum, avlami og øðrum ólukkum, so ber til at siga, at staturin fær eitt sindur aftur við at leggja skatt á rúsdrekka. Men talan er langt frá um fult endurgjald, segði hann.

Endar ein føroyingur av eini ella aðrari orsök á

sjúkrahúsi, við meini, sum stavar frá tamarhaldsleysari rúsdrekkamisnýtslu, so kosta hann samfelagnum á sjúkrahúsinum 3000 krónur um dagin. Harafturat kemur, at arbeiðsplássid má útvega sær avloysara og tann í sjúkrasongini má fáa dagpengar.

Endar ein misnýtari í viðgerð, so er prísurin fyrri hvønn dagin 1000 krónur og prísurin er á leið tann sami fyrri bæði viðgerðarheimini í Føroyum. Afturat hesum kemur so dagpengar fyrri tíðina hann er í viðgerð. Hetta kom fram á umboðsfundinum hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum.

jústinus

Óheppin hjún í Havn:

Fingu enntá stolið sunnudagsdøgurðan

– Boksir var tøm og maður mín, sum var við til at finna grindina í Havn í seinastu viku, hevur fingið stolið eina rúgvu av lykkjum, sum hingu uttanfyri, eg visti ikki, at tíðirnar vóru so ringar í Føroyum, sigur ein ógvuliga hørm havnarkona

At eini hjún í Havn ikki læstu kjallaran um vikuskiftið kom at kosta teimum dýrt. Óbodinir gestir hava verið í kjallaranum og teir hava ikki bert tikið eitt sindur, teir hava tómt fyrstiboksina fyrri døgurðamat.

– Eg ánaði ikki, at so illa stóð til í Føroyum og eg haldi, at hendað hending eigur at vera ein ábending til teir ráðandi í Tinganesi, at ikki stendur so væl til, sum teir viðhvørt siga frá, sigur kvinnan, ið navngav seg, men ikki vildi hava navnðið fram í blaðið.

– Vit vóru farin ein biltúr inn í Eysturoyina sunnurmorgunin og tá vit komu aftur lögdu vit til merkis, at vit høvdu havt gestir. Teir mugu hava vitjað um náttina, tí ongin hevur sæð teir og stillisliga eru teir farnir fram.

– Eg skuldi niður eftir sunnudagsdøgurðanum, eitt tjógv, sum vit ætlaðu at seta í ovnin, men tað var

burtur. Eg hyggi niður í frystiboksina og »pikaredirnar« var boksir tøm. Har var alt av týðningi stolið. Millum annað fleiri skerpi-tjógv og eisini væl av røstum fiski og grind, sigur hon.

– Maður mín eigur bát og hann var við at finna grindina, sum legði beinini í Havn fyrst í seinastu viku. Hann fekk tí part av finn-ingarfiskinum, soleiðis, at vit fingið nógv av grind. Hann hevði hongt fleiri lykkjur upp uttanfyri. Har var ikki ein einasta eftir, sigur konan.

– Nú er tað ikki soleiðis, at eg ringi, tí vit liða nakra neyð. Vit fáa kjót aftur, bæði úr Vágunum og úr Klaksvík, men eg ringi og vit gera vart við, at neyðin er stór í landinum, sigur hon.

– Eg veit eisini her í grannalagnum, at fólk tora ikki at hanga fisk út at ræsa. Eisini verða rabarbur stolnar og eplavelturnar fáa heldur ikki frið. Her má vera talan um armóð, so tað forsler, sigur hon.

jústinus

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hóskvöld frá kl. 19.00–21.00, innngongd hjá KFUM, Ornen Pilsuvørð 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 10.00–16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 10.00 fyrrapart til kl. 7.00 á morgni.